

RAARD

Het is inmiddels meer dan vijftig jaar geleden dat mijn ouders mij, hun oudste zoon, ten doop hielden in de rond acht eeuwen oude kerk van Raard, ooit gesticht door de monniken van het klooster Claerkamp. Raard, één van de vier dorpjes van een hervormde gemeente met toen nog ongeveer tachtig lidmaten, vier kerkjes en een eigen predikant. Ik herinner me nog de zondag waarop de kleine gemeente overging op het ritmisch zingen van de psalmen en gezangen. Vier kerken, dat betekende dat er eens in de veertien dagen een dienst was. De andere zondagen gingen we, (twee keer!) naar één van de andere dorpen: Bornwird, Foudgum of Hiaure. Lopend, in de oorlogsjaren waren er geen fietsen. Vijf kilometer door weilanden, over vlonders. In de winter was de afstand iets korter: dan kon je, vanuit Raard, rechtstreeks over vaarten en sloten lopen. Een van de trouwe kerkgangsters was mijn beppe Froukje. Altijd liep ze mee. Om acht uur op stap, want ze wilde om negen uur in de kerk zitten. Stel je voor, dat er iemand op haar plaats zou gaan zitten!

Pake Dirk ging niet mee. In het begin van de twintigste eeuw had hij met beppe Froukje kennelijk een oecumenisch huwelijk gesloten: pake was zijn leven lang gereformeerd en kon zich de lange reizen besparen door naar de gereformeerde kerk in Raard te gaan. Als er in een vacaturetijd een vrijzinnige predikant voorging in onze eigen kerk, moesten we van mijn moeder mee met pake. De achtergrond van dit gescheiden optrekken heb ik nooit begrepen. Pake was veehandelaar. En veruit de meeste boeren in Raard en omgeving waren gereformeerd. Zou er verband zijn? Fijne herinneringen heb ik aan hem. In een zitje voor op de fiets, mocht ik soms met hem mee. Zingen deed hij al fietsend graag. Psalm 42 over het (toen nog) hijgend hert, dat naar de frisse waterstromen schreeuwt. Zijn lievelingspsalm, lang geleden.

De oude monumentale kerkjes staan nog altijd op de afgegraven terpen te getuigen van een tijd van die voorbij is. Slechts in het kerkje van Foudgum wordt nog eenmaal in de veertien dagen een dienst gehouden en daarbij moeten de kerkgangers hun aandacht ook nog verdelen over het Woord en de tentoonstelling over Franscois HaverSchmidt (Piet Paaltjens), die er ooit predikant was. Heel erg dankbaar ben ik voor het feit, dat de Stichting Alde Fryske Tsjerken zich ontfermt over deze monumentale gebouwen en probeert er een zinvolle bestemming voor te vinden. Deze beeldbepalende karakteristieke gebouwen, met hun oprijzende torens, kunnen we niet missen in het mooie Friese landschap.

Na een arbeidzaam leven in en buiten de provincie, keerden we vijftig jaar geleden terug naar Friesland. De laatste verhuizing, naar Raard, hopen mijn vrouw en ik nog even uit te kunnen stellen. Met onze kinderen hebben we afgesproken, dat we onze laatste rustplaats op aarde zullen vinden op het kerkhof in Raard. In het graf van pake Dirk en beppe Froukje. In de afscheidsdienst zal psalm 42 gezongen worden. Over de moede hinde die naar het klare water smacht. **BURGEN BY DE IVIGE** komt er te staan op de steen op het kerkhof bij die **ALDE FRYSKE TSJERKE**.